

Parashas Vayera

Bikur Cholim

“You shall follow after Hashem your G-d” (Devarim 13:5). The Gemora (Sota 14a) explains that we must emulate Hashem’s *middos* (character traits). Hashem visits the sick, so too we must visit the sick. The very first verse in this week’s parasha tells about Hashem’s visit to Avraham Avinu. “Hashem appeared to him in the plains of Mamre ...” (Bereshis 18:1). Avraham Avinu was ill, recuperating from his bris milah. Rashi explains that Hashem was *mevaker choleh* (visiting the sick).

Let us listen to what our sages have to say about the mitzvah of *bikur cholim*. The first Mishnah in Mesecta Peah states that *bikur cholim* is one of the mitzvos for which a person receives reward both in this world and the next. What is that reward? Hashem will guard him from the *yetzer hara* (evil inclination), protect him from suffering, bestow honor upon him, and give him beloved friends. Visiting a sick person removes 1/60 of his suffering. The visitor prolongs the person’s life. There is no limit to the number of times that one can visit a sick person - even 100 times a day! (Gemora Nedarim 39b-40a). The *Shechina* (Divine Presence) rests above the head of a sick person (Rashi - Bereshis 47:31).

Kinderlach . . .

“Oy vey, I feel so sick. I am weak, achy, and tired. I cannot eat regular food. I must lie in bed all day. It’s no fun being sick.” “Knock, knock.” “Who’s at the door? Oh hello Shloimie! It’s great to see you! How thoughtful of you to visit me! You’ve brightened up my whole day!” *Kinderlach*, that is what a visit does for a sick person. Our sages have shown us the great rewards that we receive for this wonderful mitzvah. The next time a friend or family member is sick, go to visit him. Bring him a gift. Sit with him, talk to him, and help care for him. You will make him so happy. That will make you happy. And it will make Hashem very happy.

A Fixed Place

“Where are you going, Shimi?”
 “I am going to shul to daven, Yanky.”
 “But aren’t you going the wrong way?”
 “There is another shul over here that I am going to today.”

“You don’t go to the same shul every time to daven?”

“Not really Yanky. Should I?”

“Avraham Avinu davened in a *makom kavuah* (fixed place).”

“How do you know that?”

“The Torah says, ‘Avraham arose early in the morning to the place where he had stood before Hashem’ (Bereshis 19:27). The Gemora explains that he prayed in the same place as before (Berachos 6b).”

“Still, what is so important about that?”

“The Gemora adds that the G-d of Avraham will help anyone who fixes a place for

davening. When he passes away they will say, ‘What a kind and righteous person.’ Also, his enemies will fall before him.”

“That is especially important in these times, when our enemies threaten us from all sides.”

“Exactly, Shimi. *Tefillos* (prayers) always help. However, when you daven in a *makom kavuah* they help even more.”

Kinderlach . . .

Last week we spoke about how *tefillos* help prevent trouble from coming. Now we see how to make our *tefillos* most effective. Daven in the same place. It is even a halacha in Shulchan Aruch Orach Chaim 90:19. Do your part to help defeat the enemies of the Jewish people. Daven in a *makom kavuah*.

Don’t Delay

“What’s that smell?”

“Something is burning. Look! Over there! A fire!”

The two boys run over to the empty lot to see dry weeds going up in flames.

“Look, the fire is spreading quickly! All of the weeds will soon be burning!”

The two boys watch as the fire furiously devours all of the weeds. Then, as quickly as it began, the fire dies down.

Rav Moshe Chaim Luzatto, in his classic *mussar* (character improvement) work, “Mesillas Yesharim,” explains the *middah* (character trait) of *zerizus* (quickness). There are two aspects to *zerizus*. One, before you begin the mitzvah. Hurry to start performing a mitzvah. If you delay, you may lose the opportunity. There are many obstacles to prevent you from doing the mitzvah. Two examples are laziness, and getting involved with other things. The second aspect of *zerizus* is to finish a mitzvah as quickly as possible. One should not rush through a mitzvah haphazardly; however, one should not waste time in finishing it properly. Obstacles may arise to prevent you from finishing. Rav Luzzato compares one who performs a mitzvah to a burning fire. He should proceed along quickly (as a fire spreads quickly) and should not rest until he has completed the mitzvah (just as a fire continues burning until all of the fuel is consumed).

“And Avraham *rushed* to the tent to Sara and said, ‘*Quickly* knead and bake cakes (for our guests).’ And Avraham *ran* to the cattle, took a tender good ox, gave it to the lad and he *hurried* to prepare it” (Bereshis 18:6,7). Avraham Avinu shows us how to perform a mitzvah. With tremendous *zerizus*.

Kinderlach . . .

“Imma, the Shabbos meal was outstanding. Thank you.” “You’re welcome, *kinderlach*. Now that you have thanked me, let’s thank the One Who made this all possible, Hashem, by saying the blessings (*Bircas Hamazone*).” “I can wait, Imma. I want to sit on the sofa first.” “And I want to talk with my friend.” “*Kinderlach*, don’t put off starting this most important mitzvah. You may get busy and forget about it. Or you may fall asleep. Either way, you will lose the mitzvah. Mitzvos are more valuable than diamonds. If there was a diamond lying in the street, would you run to pick it up before anyone else?” “Sure, Imma.” “Then don’t be lazy about your mitzvos.” “*Boruch Atto Hashem...*” “*Kinderlach*, your blessings are music to my ears.”

הגדת לבנד

פרשת וירא

לא לדחות!

"מה הריח הזה?"

"משהו נשרף. הסתכל שם! שריפה!"

שני הילדים רצו למגרש הריק והביטו בשריפת הקוצים.

"תראה, האש מתפשטת! עוד מעט כל הקוצים יישרפו!"

שניהם הביטו באש המשתוללת ומכלה את כל הקוצים. ואז, באותה מהירות שבה פרצה האש, היא גוועה וכבתה.

הרב משה חיים לוצאטו זצ"ל, בספר המוסר הידוע שלו, "מסילת ישרים", מסביר את המידה של זריזות. יש שני חלקים לזריזות. ראשית, לפני שאתה מתחיל לקיים את המצווה, יש להזדרז ולקיימה. אם מתמהמהים, עשויים להחמיץ את ההזדמנות. יש הרבה עיכובים שיכולים להתעורר ולמנוע ממך לקיים את המצווה - למשל, עצלות והתעסקות בדברים אחרים עד כדי שכחת המצווה. החלק השני של הזריזות הוא לסיים את המצווה מהר ככל האפשר. אין זאת אומרת שצריך לעשותה בבהילות, אך אין לבזבז זמן בעשייתה. גם כאן, יכולים להופיע עיכובים שימנעו ממך מלסיים את עשיית המצווה. הרב לוצאטו משווה אדם המקיים מצווה לאש בוערת. עליו לעשות הדברים מהר (כמו שאש מתפשטת מהר) ולא לנוח עד שהוא מסיים לעשותה (כפי שאש ממשיכה לבעור עד שכל חומר הבעירה מתכלה).

"וימרה אברהם האוהלה אל שרה ויאמר **מהרי**... לושי ועשי עוגות. ואל הבקר **רץ** אברהם ויקח בן בקר רך וטוב ויתן אל הנער **וימרה** לעשות אותו" (בראשית י"ח, ו'). אברהם אבינו הראה לנו כיצד לקיים מצווה: בזריזות גדולה.

"אברהם אבינו התפלל במקום קבוע."

"איך אתה יודע?"

"כתוב בתורה, וישכם אברהם בבוקר, אל המקום אשר עמד שם את פני ה'. (בראשית י"ט, כ"ז). הגמרא אומרת שהוא התפלל תמיד באותו מקום (ברכות ו', ע"ב)."

"למה זה כל כך חשוב?"

"הגמרא מוסיפה שאלוקי אברהם יעזור לכל מי שקובע מקום לתפילה, ולאחר פטירתו יאמרו עליו 'אי עניו, אי חסיד, מתלמידיו של אברהם אבינו, וכמוכן, אויביו יפלו לפניו."

"זה חשוב במיוחד בזמנים אלו כאשר אויביו מאיימים עלינו מכל עבר."

"בדיוק כך, שימי. תפילות תמיד עוזרות, אך כשמתפללים במקום קבוע, הן עוזרות עוד יותר."

ילדים יקרים...

בשבוע שעבר דברנו על כך שתפילות עוזרות כך שהצרה לא תבוא. עכשיו אנחנו רואים כיצד לגרום לכך שתפילותינו תהיה השפעה גדולה עוד יותר. התפללו באותו מקום. זו אפילו הלכה בשולחן ערוך אורח חיים צ', י"ט. תרמו את חלקכם למיגור אויבי העם היהודי. התפללו במקום קבוע.

בקר חולים

"אחרי ה' אלוקיכם תלכו" (דברים י"ג, ה). הגמרא (מסכת סוטה י"ד, ע"א) מסבירה שעלינו לחקות את מידותיו של הקב"ה. ה' מבקר חולים, ומשום כך חייבים גם אנו לבקר חולים. הפסוק הראשון בפרשת השבוע מתאר כיצד בא ה' לבקר את אברהם אבינו. "וירא אליו ה' באלוני ממרא..." (בראשית י"ח, א'). היה זה היום השלישי לאחר ברית המילה של אברהם אבינו, והא היה חולה וחלש. רש"י מסביר שה' בא לערוך ביקור חולים. מה אומרים חכמינו על מצות ביקור חולים? המשנה הראשונה במסכת פאה מונה את ביקור החולים בין המצוות עליהן מקבל האדם שכר גם בעולם הזה וגם בעולם הבא. ומהו שכר זה? הקב"ה ישמרהו מיצר הרע, יגן עליו מיסורים, יזכה אותו בכבוד ובחברים מסורים. המבקר את החולה נוטל אחד מששים מחוליו ומאריך את חייו. אין גבול למספר הפעמים שאפשר לבקר את החולה - אפילו מאה פעמים ביום! (נדרים ל"ט, ע"ב - מ', ע"א). השכינה נמצאת למעלה מראשותיו של החולה (רש"י, בראשית מ"ז, ל"א).

ילדים יקרים...

"אוי, אני מרגיש כל כך לא טוב. אני חלש, הכל כואב לי ואני עייף. אני לא יכול לאכול אוכל רגיל, ועלי לשכב במיטה כל היום. זה בכלל לא נעים להיות חולה". "טוק, טוק". "מי שם? או, שלום שלומי! אני כל כך שמח לראות אותך! כל כך יפה מצדך שבאת לבקר אותי. הכל נראה כבר טוב יותר". ילדים יקרים, זה מה שעושה ביקור לאדם חולה. חכמינו הראו לנו את השכר הרב שנקבל על מצוה נפלאה זו. בפעם הבאה כשחבר או קרוב משפחה יהיה חולה, לכו לבקר אותו. הביאו לו מתנה, שבו איתו, דברו איתו, והגישו לו עזרה אם צריך. זה כל כך ישמח אותו. זה ישמח אתכם, וזה גם מאד ישמח את הקב"ה.

ילדים יקרים... "אמא, סעודת שבת היתה נפלאה. תודה לך". "בבקשה, ילדים יקרים. ועכשיו שהודיתם לי, בואו נודה למי שנתן לנו את האוכל - לה', ע"י זה שנברך ברכת המזון". "לא עכשיו, אמא. אני רוצה לשבת על הספה קצת". "ואני רוצה לדבר עם החבר שלי". "ילדים יקרים, אל תדחו את קיום המצווה החשובה הזאת. יכול להיות שתתחילו להתעסק בדברים אחרים ותשכחו לברך. או שתדמו. בכל מקרה, תחמיצו את המצווה. מצוות יקרות יותר מיהלומים. אם הייתם רואים יהלום ברחוב, לא הייתם רצים להרימו לפני שמישהו אחר יעשה זאת?" "בודאי, אמא". "אז אל תתעצלו בקיום המצוות". "ברוך אתה ה'...." "ילדים יקרים, הברכות שלכם ממש מרנינות את לבי."

מקום קבוע

"שימי, לאן אתה הולך?"

"אני הולך לבית הכנסת להתפלל, יענקי."

"אבל נדמה לי שאתה הולך בכוון הלא נכון."

"יש שם בית כנסת אחר ואליו אני הולך היום."

"אתה לא הולך תמי לאותו בית כנסת?"

"לא. למה?"